

Zelf nadenken over kwaliteit
over de kwaliteit van denken

Menno de Bree

M^E
N^N
D**E****N****K****T**^O

Disclaimer: wat ik doe (of zou moeten doen):

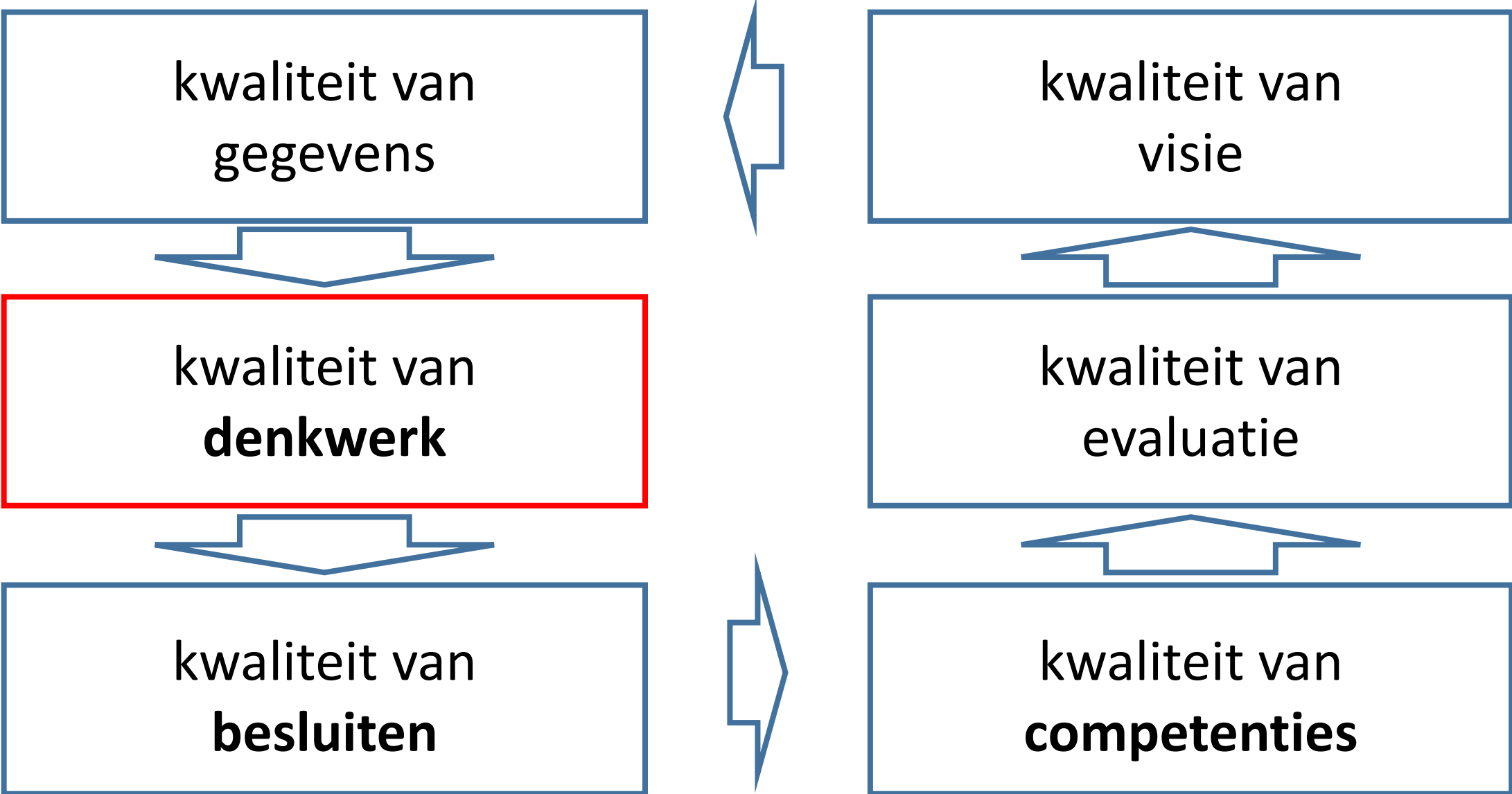
UMCG:	docent
Menno Denkt:	spreker, trainer
Financieele Dagblad:	columnist
Brainfeed:	docent
The School of Life:	docent, auteur

Agenda

1. Verkenning: kwaliteit en kwaliteit van denken
2. Iets over denken en rationaliteit
3. Logische kwaliteitsproblemen
4. Oordeelsproblemen
5. Zelf denken over kwaliteit

Een grof idee, als vertrekpunt

Menno's zorgkwaliteitscirkelspiraal

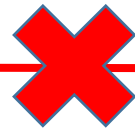

Deel 1: denken

Kritisch denken

- **Denken en niet-denken**
- **Kritisch denken en niet-kritisch denken**

John Dewey, how we think

1. **Bewering:** Wat vind je nu eigenlijk?
2. **Grond:** Op basis waarvan?
3. **Gevolgen:** Welke conclusies kun je trekken?

Ingrediënten

- Gevoeligheid, opmerkzaamheid
- Taal (concepten)
- Vrijheid
- Anderen
- Gezond verstand
- ...

Rede, verstand (niet-kritisch bekeken)

Redelijk...

1. argumenten kunnen geven voor wat je doet en denkt;
2. je handelen baseren op argumenten;
3. het leggen van noodzakelijk geldende verbanden. 'Relations of ideas' (Hume);
4. de algemeenheid, voor elk redelijk wezen noodzakelijk geldend.

Descartes

‘Het gezond verstand is het best verdeelde goed ter wereld,
al was het maar omdat iedereen er zo veel van denkt te hebben
dat zelfs degenen die anders het moeilijkste tevreden kunnen worden
gesteld, er doorgaans niet meer van willen hebben dan ze al bezitten.’

(Over de methode, boek 1, p 61)

Deel 2: enkele kwaliteitsproblemen

2.1 logica-problemen

A of niet-A

Als A dan B

A

Dan B

Mogelijkheden (Leibniz?)

1. Noodzakelijk
2. Waarschijnlijk
3. Mogelijk
4. Onmogelijk

2.2 Oordeel-problemen

Wat is de centrale bewering?

'... You look at the nuclear deal, the thing that really bothers me, it would have been so easy, and it's not - as important as these lives are - nuclear is so powerful.

My uncle explained that to me many, many years ago, and that was 35 years ago, he would explain the power of what's going to happen and he was right. Who would have thought that?

But when you look at what's going on with the four prisoners - now it used to be three, now it is four - but when it was three, and even now, I would have said: it is all in the messenger.

Fellas, and it is fellas because, you know, they don't, they haven't figured the the women are smarter right now han the men, so, you know, it is going to take them another about 150 years.

But the Persians are great negotiator, the Iranians are great negotiators. So, and they, they just killed, they just killed us.' (Donald Trump)

Oordeel

- **Oordeel:** een zin waarmee je het eens of oneens kunt zijn
- Oordelen en veroordelen
- Oordelen en meesterschap, kwaliteit en zin

Ware

Goede

Schone

Oordeel-probleem 1: terugtrekkend taalgebruik

- Blabla
- 'Ik denk dat ik vind...'
- Normatieve beweringen vormgeven als descriptieve
- Verklaaren in plaats van rechtvaardigen

Oordeel-probleem 2: de dood van god

Tegenspraak: X is mooi X is *niet* mooi

Opheffing: A vindt X mooi B vind X *niet* mooi

Ware

Goede

Schone

Instrumentele rationaliteit

Hoe kom ik snelst, kosten-effectiefst, met het minste gezeik, met zo weinig mogelijk kleerscheuren aan de overkant?

- Effectief en efficiënt
- Meetbaar
- Beheersbaar
- Nut
- Eenheidsworst: 'alle neuzen dezelfde kant op'
- Ijverig (Kessels ea 2002)

Kwaliteit = andere manier van denken

Substantiële rationaliteit

- Geen nut, maar zin
- Geen hoe, maar waarom en waartoe
- Geen kunde, maar kunst
- Geen expert, maar meester
- Geen 'binnen de kaders', maar de kaders zelf
- Geen procedures, maar waarden
- Geen consensus, maar dissensus
- Geen afhankelijkheid, maar zelfstandigheid
- Geen ijver, maar losheid (naar: Kessels ea, 2002)

Zelf iets met kwaliteit doen?
Oefen u in substantieel denken!

Louter instrumenteel denken kan leiden tot scheiding, burn-out, alcoholisme, minderwaardigheidsgevoelens & het mislukken van uw kinderen (+ het uiteenvallen van de EU, toenemend publiek wantrouwen, het ondermijnen van autoriteit, 'alternative facts' en de opkomst van populisme).

Hoe dan?

Meer lezen, meer filosofie, **meer films kijken**, langzamer spreken en denken, **meer vragen stellen**, verschillen opsporen en in stand houden, **niet bang zijn voor ethiek of esthetiek**, soms even niets doen, **je innerlijk profiel in kaart brengen**, jezelf op het spel zetten, **de ander ontregelen**, het systeem fucken, **proberen anderen zo goed mogelijk te maken**, weten dat je het zelf ook niet weet, **cynisme inruilen voor ironie**, het gebruik van clichés ongenadig hard afstraffen en **het cultiveren van lichtheid & een algemene liefde voor dieren, kinderen en de medemensch.**

Dank voor uw aandacht!

info@mennodenkt.nl

M^E_N^N_O
DENKT